

MİLLETLERARASI AKDENİZ YÜKSEK ZİRAİ ETÜTLER MERKEZİ (MAYZEM-CIHEAM)

Genel Bilgi:

Milletlerarası Akdeniz Yüksek Ziraî Etütler Merkezi (MAYZEM), OECD ve Avrupa Konseyi'nin ortak girişimi ile 21 Mayıs 1962'de 7 güney Avrupa ülkesinin (Fransa, Yunanistan, İtalya, Portekiz, İspanya, Türkiye ve Yugoslavya) kurucu anlaşmayı imzalamasıyla kurulmuştur.

Merkezi kuran 1962 Anlaşması'na göre MAYZEM'in görevi "Akdeniz ülkeleri arasında bütünleyici bir eğitim sağlamak (hem ekonomik hem teknik anlamda) ve bu ülkelerde tarım alanında faaliyet gösteren insanlar arasında bir uluslararası işbirliği ruhu geliştirmektir". Bu anlaşmanın 15. maddesine göre Akdeniz'e kıyısı bulunan her ülke MAYZEM'e üye olma hakkına sahiptir.

1980'lerin ortasından sonra MAYZEM Akdeniz havzasının güney ve doğu sahillerindeki ülkelere doğru açılmaya başlamıştır. Bu girişim 7 yeni devletin üye olması ile sonuçlanmıştır: Tunus (1985), Mısır ve Cezayir (1986), Malta (1989), Fas (1991), Arnavutluk (1992) ve Lübnan (1994).

MAYZEM, 4 Akdeniz Ziraî Enstitüsü'nden (MAI – Mediterranean Agronomic Institute) müteşekkildir. Bu MAI'ler; İtalya-Bari'de, Yunanistan-Yanya'da, Fransa-Montpellier'de ve İspanya-Zaragoza'da bulunmaktadır. Genel Sekreterya ise Paris'tedir.

MAYZEM'in 3 tamamlayıcı görevi; lisans sonrası ihtisas eğitimi, bağlantılı araştırma ve bölgesel fikir alışverişi ortamının kurulmasıdır. Bu görevlerin gerçekleştirilmesinde Akdeniz'de tarım gıda ve kırsal kalkınma alanlarında bir otorite olarak öne çıkmaktadır.

MAYZEM'in yapısı şu organlardan müteşekkildir: Yönetim Kurulu, 4 Akdeniz Ziraî Enstitüsü, Genel Sekreterlik ve Bilimsel Danışma Kurulu. Şu an için yaklaşık 180 sürekli yetkili ve 200 proje danışmanı MAYZEM için çalışmaktadır.

Yönetim Kurulu :

MAYZEM'in idari ve karar verici organı olan Yönetim Kurulu, 13 üye ülkeden birer temsilciden oluşmaktadır. OECD ve Avrupa Konseyi yetkilileri de Kurul'da danışman statüsünde yer almaktadırlar. FAO, AOAD (Tarımsal Kalkınma için Arap Örgütü) ve Akdeniz Eylem Planı/Mavi Plan temsilcileri ise gözlemci üye statüsünde katılım sağlamaktadırlar.

Yönetim Kurulu Başkanı 4 yıllığına üyelerin 3'te 2 çoğunluğuyla seçilmektedir. Başkan'a aynı usule göre aynı süre zarfı için seçilen Başkan Yardımcıları yardım etmektedir. 124. Yönetim Kurulu Toplantısı'nda görev süresi dolan Sn. Abdelaziz Mougou yerine Sn. Adel El-Beltagy seçilmiştir. Başkan Yardımcılığını Sn. Bertrand Hervieu ve Sn. Habib Amamou yürütmektedir.

Genel Sekreterlik:

Paris'teki Genel Sekreterlik MAYZEM'in işleyişi için çok önemli bir unsurdur. Genel Sekreterliğin rolü MAYZEM'in farklı organları arasında eşgüdüm sağlamak ve çalışmalarını uygulamaya koymaktır. Genel Sekreter, Yönetim Kurulu tarafından 4 yıllık bir süre için

seçilmekte, bu süre 6 yıla kadar uzatılabilmektedir. 1 Ekim 2009 tarihinden itibaren Genel Sekreterlik görevini Francisco Mombiola Muruzabal yürütmekte olup görev süresi Eylül 2013'de sona erecektir.

Akdeniz Ziraî Enstitüleri (MAI'ler) :

Bari'de, Yanya'da, Montpellier'de ve Zaragoza'daki MAI'ler MAYZEM'in eğitim, araştırma ve eşgüdüm çalışmalarının çok büyük bir kısmının yapıldığı yerlerdir. Her yıl 300'ü burslu olacak şekilde yaklaşık 400 öğrenci tam zamanlı diploma programlarına katılmakta ve bunların dışında 1000 kadar öğrenci de bu enstitülerde kısa zamanlı eğitimler almaktadırlar. Ülkemizden de söz konusu eğitimlere iştirak edilmektedir.

- Montpellier Ziraî Etütler Enstitüsü (IAMM) daha çok tarım bilimi üzerinde,
- Bari Yüksek Ziraî Etütler Enstitüsü (IAMBAR) sulama üzerinde,
- Zaragoza Yüksek Ziraî Etütler Enstitüsü (IAMZ) balıkçılık ve tarımsal ekonomi konularında,
- Yanya Yüksek Ziraî Etütler Enstitüsü (IAMC) ise tarım ekonomisi konularında ihtisaslaşmıştır.

Bilimsel Danışma Kurulu :

Kurul, Yönetim Kurulu tarafından 4 yıllığına görevlendirilen, seçkin ve alanında tanınmış kişilerden oluşur. Kurul Başkanlığı 2009-2012 yılları arasında Doç. Dr. Masum Burak tarafından yürütülmüştür.

Bütçe :

Genel Sekreterlik'in bütçesi 13 üye ülkenin katkıları ile finanse edilmektedir. Dört zirai enstitü'nin bütçesi ise genel olarak ev sahipliği yapan ülkelerce finanse edilmektedir. Yaklaşık son 6 yıldır MAYZEM'in tüm organlarının toplam bütçesi 30-35 milyon Euro arasında değişmektedir. Genel Sekreterlik bütçesi ise 3 milyon euro civarında seyretmektedir. 2005'ten bu yana MAYZEM, çalıştığı alanlar olan Akdeniz'de işbirliği, eğitim ve araştırma alanlarını kapsayan 2 yıllık raporlar yayınlamaktadır.

Bakanlar Toplantısı

MAYZEM, 13 üye ülkenin Bakanlarının bir araya geldiği ilk Bakanlar Toplantısı'nı 1999'da düzenlemiştir. Bakanlar Toplantılarının düzenlenmesinin amacı, Akdeniz ülkeleri arasında tarımsal ve kırsal hususlarda ortak bir yaklaşım sergilenebilmesi için diyalog kurulmasıdır.

İki yılda bir düzenlenen Bakanlar Toplantıları, Akdeniz coğrafyasında tarıma, gıdaya ve kırsal alanlara ilişkin meselelerin tartışılması için fırsat sağlamaktadır. '**Akdeniz ülkelerinde gıda güvenliği ve fiyat dalgalanması'** konulu MAYZEM 9. Gıda, Tarım ve Balıkçılık Bakanları Toplantısı üye ülkelerin bakanları ve temsilcilerinin katılımıyla 27 Eylül 2012'de Valletta'da düzenlenmiştir. Toplantıda suyun, toprağın ve bio-çeşitliliğin korunmasının, Akdeniz diyetinin ve gıda zincirinin desteklenmesinin yanında gıda güvenliği ve fiyat dalgalanmaları ile mücadele, tarım-gıda sektöründe bio-ekonomi ve inovasyon konuları tartışılmıştır. Bu hususlarda, Avrupa-Akdeniz çok taraflı içeriğinin kolaylık sağlayabileceği siyasi, ticari ve lojistik seviyede koordineli işbirliğine vurgu yapılmıştır.

Şu ana kadar toplanan **Bakanlar Toplantıları** şunlardır:

- ✓ 2012 - Valletta (Malta)
- ✓ 2010 - İstanbul (Türkiye)
- ✓ 2008 - Zaragoza (İspanya)
- ✓ 2006 - Kahire (Mısır)
- ✓ 2004 - Paris (Fransa)
- ✓ 2002 - Beyrut (Lübnan)
- ✓ 2001 - Atina (Yunanistan)
- ✓ 2000 - Rabat (Fas)

Resmi Web Sitesi: <http://www.ciheam.org>